

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 6.50, bez odnośnienia Mk. 6.
Cena pojedynczego numeru 30 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: 25 wiersz petitowy jednoszpaltowy na 1 kol. 2,00 mk na II i III kol. 1 mk. 50 fen., na IV kol. 75 fen.
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Maryi № 38
Telefon № 50. Skrzynka pocztowa № 25

Dla dzieci wzbronione!

TEATR PARYSKI

w Częstochowie, ul. Panny Marji 19.

Program od czwartku 13-go
Listopada r. b. i dni następnych.

Najnowsze arcydzieło światowej włoskiej wytwórni „STAR“.

Ojciec Bernardo

podług dzieła Jozepo Pakosti.

Wielki ideowy dramat w 7-iu aktach. Nieubłagana księżna jako — problem miłości i mistrz ducha
OJCIEC BERNARDO w swym poświęceniu stanowią niezwykłych bohaterów wielkiej idei.

NAD PROGRAM:

UROCZYSTOŚCI OBCHODU DNIA 9 LISTOPADA W WARSZAWIE I POŻAR TEATRU ROZMAIŃCZOŚCI W DNIU 2 LISTOPADA 1919 R. W WARSZAWIE (aktualność).

CENY MIEJSC: W loży 5 mk. Krzesła parterowe 4 mk. Galeria 2 mk. 50 fen.

Początek przedstawiń w niedziele i święta o godzinie 3, 5, 7 i 9-ej wieczorem, w dni powszednie o godzinie 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczorem.

Bilety nabywać można w dni świąteczne od godziny 2 po południu, w powszednie od godziny 4 po południu w kasie teatru.

Uprasza się publiczność o punktualne przybywanie w oznaczonych godzinach.

ANONS: Wkrótce demonstrowany będzie obraz aktualny Uroczystości Obchodu dnia 9 Listopada r. b. w Częstochowie.

Rada Opiekuńcza Okręgowa w Częstochowie.

Rada Opiekuńcza Okręgowa wystosowała do Rad Opiekuńczych Miejsowych okólnik w sprawie reorganizacji Rad Opiekuńczych treści następującej:
Rada Opiekuńcza Okręgowa przystępuje do reorganizacji Rad Opiekuńczych w myśl nowego statutu Rady Głównej Opiekuńczej który w § 1) za znacza jako cel:
§ 1) Rada Główna Opiekuńcza jest organizacją samopomocy społecznej, mającej na celu niesienie pomocy ludności, bez różnicy wyznania i dąży do przywrócenia i rozwoju normalnego biegu życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego.

§ 2) a) Współdziałanie w odbudowie zniszczonych warsztatów pracy i gospodarstw przez dostarczenie niezbędnych dla tych celów produktów, materiałów, zboża na zasiew, inwentary i t. p.

b) Porozumienie się z Rządem w sprawach potrzeb ludności, dotkniętej klęską wojny, komunikowanie Rządowi o najpilniejszych potrzebach tej ludności i wykonanie opieki nad nią w zakresie, jaki Rząd określi.

c) Opieka nad ludnością napływającą do Warszawy i większych miast

z prowincji i połącz kraj, objętych wojną, oraz nad ludnością, powracającą z zagranicy.

d) Ułatwienie komunikacji i korespondencji między emigrantami i rodziną krajową.

e) Walka z lichwą i unarodowienie handlu.

f) Opieka nad instytucjami kulturalnymi i społeczno-dobroczynnymi.

g) Niesienie pomocy dzieciom pozabawionym rodziców, i dzieciom rodzin nieposiadających środków na ich utrzymanie, przez zakładanie schronisk, żłobków, szpitalików dziecięcych itp.

h) Niesienie pomocy matkom, nieposiadającym środków do życia, przez zakładanie przytułków położniczych, organizowanie pomocy lekarskiej i akuszerskiej, oraz przez przygotowanie nie wyprawk dziecięcych i t. p.

i) Niesienie pomocy nieuleczalnym chorym, kalekom, starcom, oraz wszystkim niezdolnym do pracy i nieposiadającym środków do życia, przez zakładanie przytułków, schronisk itp.

k) Rozwijanie pracy społeczno-kulturalnej w kraju przez organizowanie odczytów, popieranie kolportażu pism

i książek, współdziałanie w otwieraniu

czytelni, bibliotek, domów ludowych, tworzenie amatorskich zespołów teatralnych i t. p.

e) Inicjatywa i popieranie oświaty na „Kreskach“.

Następne paragrafy do 37 włącznie omawiają przepisy dotyczące Ogólnego Zgromadzenia Rady Głównej Opiekuńczej złożone z delegatów Rad Opiekuńczych Powiatowych, Rady Głównej i Zarządu Rady Głównej Opiekuńczej i Komisji Rewizyjnej R. G. O.

Od § 38 do 44 włącznie omawiany jest „stosunek“ do władz.

W dalszych paragrafach uwzględniono stosunek Rady Op. Powiatowej do Rad Miejsowych, stosunek do urzędu powiatowego i Sejmiu, przepisy o ogólnych zebraniach i ich kompetencjach, przepisy dotyczące zarządu i jego kompetencji, przepisy o Radach Op. Miejsowych, ich kompetencjach, wreszcie następują paragrafy, dotyczące likwidacji R. O. P.

Z przepisów tych wynika, że Rada Opiekuńcza zmieniają swój charakter, przybierając formę zamkniętego towarzystwa, złożonego z członków, których zadaniem w myśl § 2 jest zrealizowanie wszystkich obywateli kraju celem skoordynowania akcji doprowadzenia ogólnych stosunków do normalnego stanu wzorowego zorganizowania opieki społecznej.

Chcąc całej pracy podotać Rada Op

Pow. apeluje gorąco do wszystkich działaczy w mieście Częstochowie i w powiecie by jej pracę ułatwili oraz wspomogli do zreorganizowania Rad Opiekuńczych Miejsowych a tam gdzie ich niema przyczynili się do ich zorganizowania.

W tym celu Zarząd Rady Opiekuńczej Okręgowej wkłada obowiązek na Zarząd Rad Opiekuńczych w: 1) Pażymiechach, 2) Kuźniczce, 3) Krzępcach, 4) Opatowie, 5) Miedźnie, 6) Przystajni, 7) Pankach, 8) Truskoliasach, 9) Blachowni, 10) Sonopiskach, 11) Kamińcu Połskiej, 12) Wrzoso-wej, 13) Rakowie, 14) Olsztynie, 15) Janowie, 16) Przyrowie, 17) Grabówce 18) Reźdinach, 19) Mstowie, 20) Kłobucku, 21) Zurawiu, przystąpienia do reorganizacji Rady Opiekuńczej Miejskowej w myśl zasad postanowień statutu wyżej wymienionego oraz prosi o rozwinięcie akcji jednania jak najpoważniejszego zastępu członków.

Ze względu na powyższą reorganizację Zarząd Rady Opiekuńczej Okręgowej podzielił miasto na 4 okręgi a to: I okręg Jasnogórski, którego granicę dzieliącą go od reszty miasta, stanowią ulice Humbertowska i Parkowa.

II. Okręg Śródmieścia graniczy z okręgiem Jasnogórskim po linii drogi Żelaznej.

III. Okręg Staromiejski obejmujący.

reszcie miasta za wyjątkiem dzielnicy „Ostatniego Grosza”, która tworzy Okręg IV.

W powyższych Okręgach Zarząd Rady Opiekunczej Okręgowej prosi jako swych delegatów na: Okręg I-szy Michała Aidora dyrektora państwowego Seminarium Nauczycielskiego. Okręg II-gi W. P. Mońkowska. Okręg III-ci W. P. Bendkowska. Okręg IV-ty W-go Wróblewskiego kierownika szkoły miejskiej i zorganizowanie Rad Opiekunczych Mięjscowych.

Ponadto przystąpi Zarząd Rady Opiekunczej Okręgowej do zorganizowania Rad Opiekunczych Mięjscowych w

gminach Węgłowice, Mykanowie, Popowie i Kamyku.

Wszyscy członkowie w myśl statutu przyjęci otrzymają karty legitymacyjne, które przesłała Rada Opiekuncza Okręgowa na mocy wykazów nowych członków przesłanych przez Radę Opiekunczą Mięjscową. Powyższe legitymacje uprawniają będą członkowi do zakupu artykułów w sklepie Rady Opiekunczej Okręgowej, który został już otwarty a Zarząd Rady Opiekunczej Okręgowej postanowił swój dział Handlowy powiększyć ze względu na coraz to większą drożyznę oraz w myśl wskazań statutowych.

Układ między rządem polskim a dyrekcjami kolei w Bydgoszczy i Gdańsku.

Berlin. „Berliner Tageblatt” donosi z Turynia:

„Między przedstawicielami dyrekcji kolejowej w Bydgoszczy i Gdańsku a rządem polskim zawarty został układ wstępny o zabezpieczeniu praw niemieckich urzędników kolejowych. Szczegóły będą sprecyzowane dopiero w definitywnym układzie, który zawarty będzie po wejściu w życie traktatu pokojowego. Polacy spodziewają się, że urzędnicy niemieccy pozostaną na swych stanowiskach. Układ wstępny zawiera na 2 miesiące. Polacy obowiązuja się w nim nie likwidować majątku urzędników, jak długo ci pozostają

na stanowiskach. Urzędnicy, którzy nie chcą pozostać, mogą zabrać małatek, ale wyłączone są środki żywności. Ci, którzy pozostaną, nie będą gorzej wyszargani, niż do tej pory i ma im być wyrównana strata wyniku wzrostu kursu. Urzędnicy, którzy pozostali na stanowiskach, a odpisał wysłali do Niemiec, mają otrzymać 25 procent dodatku. Układ dotyczy urzędników wszystkich kategorii i służby oraz robotników.

Niemiecki minister kolei oświadczył, że przyjmie do służby resztek urzędników, którzy opuszczają terytorjum przynależące Polsce.

Z WIDOWNI WYDARZEN.

Umowa kolejowa między Polską a Rumunją.

Warszawa. Dnia 4 b. m. doszła do skutku umowa kolejowa między Polską a Rumunją, na podstawie której od 15 b. m. rozpocznie się komunikacja bezpośrednia między temi dwoma państwami oraz zorganizowany zostanie równocześnie normalny ruch pociągów.

Walki wojsk włoskich z oddziałami D'Annunzio.

Rjeka. Lublańskie Biuro Kor. donosi: W ubiegłą środę przyszło w pobliżu Rjeki do starcia między oddziałem starcia wojska włoskiego a oddziałem D'Annunzio. Wywiązała się zwała potyczka, w której obydwa wojska poniosły straty w rannych i zabitych. Wejście do portu w Rjeko zostało zamknięte żelazną siatką. Okręty handlowe, chące wpływać do portu, mogą to przeskoczyć tylko na pewnym oznaczonej miejscy.

Przyjeżdżają klaski Kolezaka.

Wiedeń. Daili Ekpress donosi z Tokio, że klaski Kolezaka należy przypisać jego doradcom, a także powzięchmu niezadowolaniu ludności Syberji z jego rządów.

Anglja a Rosja.

Berlin, Berliner Tageblatt donosi z Amsterdamu na podstawie biura Reuters. W izbie gmin przedstawił pakt, Ward. przybyły niedawno z Sy-

wiekim, lecz następnie rzucił zajęcie i błądli. Spisano protokół i wszczęto śledstwo.

Ułocznka dwóch młodotarków z Niemiec.

Odesa. Nadeszła tutaj wiadomość że blisko Kowna wyjął dwukrotnie uszkodzona i był zatrzymany przez Polaków aeroplan, pilotowany przez niemieckiego oficera i wiozący 2 maszyn turkieskich działaczy: Tallata i Osmal Paszę.

Przed zajęciami Konstantynopola przez wojska sojuszników udał się on do Szwajcarii, skąd pojechał do Berlina, teraz zaś ma zamiar przez Moskwę dostać się do Kaukazu.

Finlandja zada ośm śmiertelnych bolszewikom.

Berlin. „Berl. Tagblatt” donosi z Helsingforsu: General Mansersheim wydał list otwarty do prezydenta miast, nrów Staatsberga, w którym oświadczył, że obecnie wybiła godzina, aby Finlandja zajęła Petersburg i obalila rząd bolszewicki.

Zamach na komendanta armji węgierskiej.

Budapest. Na komendanta węgierskiej armji narodowej, admirała Horthyego, dokonano zamachu, który się nie udał. Kiedy Harty opuścił mieszkanie pełnomocnika koaliji, Clarks, strzelił do niego na ulicy po wień esowiek. Sprawca zamachu został aresztowany. Zaślusiono przy nim 10000 lirów rumuńskich. Cesarz rumuński nie pozwolił piśmom rumuńskim donieść o zamachu.

Aljów w niebezpieczeństwie.

Odesa. Z Tagenroga donoszą: Ostatnie walki po odparciu bolszewików z pod Kijowa nie zabezpieczyły jeszcze należyte losy w miastu. Istnieją oznaki, że bolszewicy ponownie swej ataku. Sciągają oni na front kijowski bardzo szesnają ilość wojsk i artylerji.

Wybory na Śląsku Górnym unieważnione.

Paryż. Najwyższa rada sojuszników zawiadomiła rząd niemiecki, że odbyte dopiero co wybory gminne na Górnym Śląsku uważa koaliji za nieważne, albowiem były one niedopuszczalne, w myśl postanowień traktatu wersalskiego.

Otoczenie Niemców przez armję lotewską.

Paryż. Z Kopenhagi donoszą, że wojska lotewskie pod Rygą przodostały się na tyły armji niemieckiej i odcięły jej drogę do Mitawy i przeloży linję kolejową do Torshburgu.

Z senatu amerykańskiego.

Paryż. Sprawozdawca Esho de Paris doszedł w Waszyngton, że głosowanie nad traktatem odbędzie się w senacie d. 17 b. m.

Senat odrzucił 48 głosami prze-

ciw 40 wniosek o skreślenie klauzuli w której żądano przyjęcia zastrzeżeń co do traktatu przes tray moszawstwa.

Szwajcarya i Rosja.

Bera. Odpowiadając pressowemu Ciemencau w sprawie sądanej sprawy stanosunków handlowych i gospodarszych z Rosją bolszewicką, szwajcarska rada związkowa komunikuje, że proponowane środki odprawiają w zupełności poboleniu faktycznemu. w jakim Szwajcarya jut się znajduje.

O aprowizacji Lwowa.

Lwów. W najbliższych dniach wyjedzie do Warszawy w sprawie aprowizacyjnych delegacja lwowskiej rady miejskiej.

KRONIKA

Wycieczka młodzieży polskiej do Ameryki.

W pierwszych dniach grudnia na koszt rządu wycieczka młodzieży polskiej, w której wzięcie udział trzynaścioro wychowawców gimnazjów państwowych był słoty wiały Polenji amerykańskiej i Stanom Zjednoczonym. Wycieczka, której przewodniczył będzie k. prof. Bąkowski, wiało na równie udział kilku wychowawców Gimnazjum państwowego w Częstochowie.

O ławnika.

Przewiszarjam p. Karpińskiego na stanowisku ławnika od aprowizacji po ustąpieniu p. Odycia trwa nadal albowiem w liczonym gronie radnych niema człowieka, któryby się odczywał zajęć, to stanowisko.

Z poświęcenia a szkoły ko-

Dnia 40 b. m. przed południem odbyło się poświęcenie nowej szkoły kolejowej w dawnym budynku barbskiego dworca. Budynek ten odpowiada wszelkim wymaganiom higieny, jako lokal obszernej i widny. Cesz należy się kolejarzom polskim wraz z ich przedstawicielami, za gest tak szlachetny oddanie co najlepszego na użytk oswiaty naszej!

Jako świadek tej uroczystości wrócić mam uwagę na sbył małą ilość kobiet-Polek matek i żon kolejarzy polskich. Jaka tego przyczyna? Czyżby fakt tak doniosły nie srodł choćby na równi z blażą jaką wieloletnia tańszość?

Wiadomo, że każde z nas jma obecnie więcej kłopotów i zatrudnień czysto domowej natury, ale jeżeli znajdzie się osas na tanczne zebrania, to przedswyżystkiem musi się on znaleźć na tak niewyżytku uroczystości-podświęcenia szkoły polskiej! Kobiętom-Polkom w tym razie nie wolno się uchylać od rzeczy ideowych klanioznych, przeto niechaj kilka tych słów przemówi do sere, badają je z tylostatnego letargu!

Klara Kwasińska.

Rachele, którą on ubóstwiał. Czy kochał swoją żonę? Nie. Kochał ponad wszystko pieniądze. Zona wydawała za wiele i to go dręczyło. Czy był o nią zazdrosny? Kto wie! To pewna, że Marja miała licznych wielbicieli, na co on nie zwracał uwagi i nie strzegł jej. Z drugiej strony, Marja lekcewazyła i pomiałała swymi holdownikami, okazując im dumę i pogardę, rftk nie mógł się szczyścić jej wzgiedami. Wyjątek stanowił jejynic, student, Jan Straubo, pochodzący z kumunji, którego lubia bardzo, się że był chrześcijaninem i nie wzbudzał przeto obaw i podejrzeń. Zydówka, może się okazać wiarołomną względem męża, ale nie zdradzi go nigdy dla chrześcijanina. Tak myślałem wówczas...

Poznałem Marję Cabib, podczas nabożństwa w synagodze mośkiewskiej, siedziała między kobietami, w pierwszym rzędzie, kiedy oczy moje spostrzegły ją po raz pierwszy, uczułem ogień w piersiach, co zapowia da wielkie wzruszenie i rodzącą się namiętność. Pierwszy raz w życiu doznałem podobnego wrażenia. W ciągu trwania nabożństwa, nie spuszczałem z niej oczu. Nie modliła się. Zdradzała się zatopiona w myślach, a wzrok

jej roztargetniony, to bęgl i doł, to znów wznosił się w górę. Ubrana była bogato i miała na sobie wspaniałe klejnoty. Ręce obnażone, przepięknie ozdabione były przepyszniemi pierścieniami, poniżej dłoni widniały piękne bransolety. Pomyślałem, że aby mógł ujęjować te ręce, chętnie oddałbym moją wiedzę i życie. Coś dziwnego działo się zemną; takie fale krwi naływały mi do mózgu, iż wreszcie zdałem sobie sprawę, że staje się świętokradcą. Byłem pobożny jeszcze wówczas, właściwie, czułem się tak blizkim Pana Izraela, iż nie powinienem był, nie przystało mi, grzeszyć w jego świątyni. Zostałem więc ukarany, gdyż przepiękna kobieta, nie obdarzona mnie przelotnem bodaj spojrzeniem, mimo, że połączyła się ze swym mężem, wychodząc z synagogi, i nie raczyła odkronić się drzącemu ze wzruszenia na jej widok. Znałem Mojższesa Cabib, więc skłoniłem się mu. On odparł mi ukłon, ona nie, zbliżyłem się przyspieszyła kroku i zniknęła wraz z Mojższem, pozostawiając mnie zniekształanego i zgubionego. Od dnia owego, zaczęły się moje męki z przyczyny Marji Cabib i były mniej, lub więcej gorzkie, mniej lub więcej bolesne, ale

nie sfoigowały nigdy i nigdy nie sfoigiuję, aż do chwili, gdy po wypełnieniu tych kart, nie dopetni się życie moje. Był to, na samym wstępie, symbol tego, czem stać się miała moja tyługa i wielka namiętność dla tej kobiety, zakończona jej śmiercią i moja.

Dnia następnego, usiłowałem zobaczyć kobietę, która w ciągu jednej godziny, zdolała ujarzmić moją duszę i zmysły. Jak powiedziałem wyżej, byłem w dobrych stanosunkach z Mojższem Cabib, okazującym mi duże wzgiedy. Poszedłem na giełde, by spotkać się z nim i starałem się uzyskać wstęp do jego domu. Na tym punkcie jednak okazał się niezwykle powściągliwy i nieprzystępny, żydzi bowiem, niechętnie pokazują swe żony, nawet współżyznawcom. Pojąłem, że ogromne przeszkoło dzieła mnie od tej przepięknej kobiety, i że będę miał duże trudności w pokonaniu ich. Obecnie moja wygrórowana ambicja miała rację bytu, i chociaż byłem brzydki garbaty, odpychający, jednakże bogactwa moje i sława, mogły mi utworwać drogę do najoporniejszego serca Kobiecego.

(D. c. n.)

UCIĘTA RĘKA.

Później ta duma ugięła się pod ciężką łosy, — nie moja, nieciety! — i zrobiła się słodką i czułą, nie dla mnie wszakże! Pycha jej jednak wtedy była ogromną i może przewyższała moją, człowieka, który był zdobywcą ludów i wladcą ich woli.

Marja Cabib była żoną starego zyka, starszego od niej co najmniej, o lat trzydzieści, miała jedną córeczkę, cztero, cy pięcioletnią, podobną do niej niesyechanie. Zyli od sławna w Moskwie, nie pochodzili jednak z Rosji, lecz z Austriji. Wiedli życie dostatnie. Mojższ Cabib prowadził handel drogocennymi kamieniami, zwłaszcza turkusami i szmaragdami. Dorobił się wielkiego majątku, lecz ukrywał się z tem, z obawy prześladowań i rabunku. Marja lubia zbytek i przyjemność, mąż wszakże niechętnie zapakował jej życzenia. Z tego powodu powstawały często kwasy między nimi. Niejednokrotnie, jak się dowiadam działem później, Marja groziła mężowi, że go opuści, zabierając matenkę

Teatr „ODEON”

Od soboty 8 Listopada r. b. i dni następnych

Pierwszy polski obraz nowej serii na rok 1920 wytwórni „SFIRKS” w Warszawie.

KRYSTA...

(Miłość i śmierć)

Współczesny dramat życiowy w 6 wielkich aktach według oryginalnego scenarjusza

p. **Marji Morozowicz-Szczepkowskiej.**

Osoby główne: **Krysta, młoda poetka . . . . . JANINA SZYLLINZANKA**
Łucki, znany malarz . . . . . JUNOSZA-STEPOWSKI
Jerzy Orwicz, architekt . . . . . JÓZEF WĘGRZYN
Anielka, przyjaciółka Krysty . . . . . Marja Brydzińska
Ojciec Anieli, obywatel . . . . . St. Knake-Zawadzki.

Rzecz dzieje się w Warszawie.

W akcie 4-ym na balu maskowym T-wa Artystycznego orkiestra wykona nowego walca młodego kompozytora Lanny Kadena p. t. „Szyllinzanka”, poświęconego wykonawczynie głów. roli i wyd. przez T-wo SFIRKS. Walec ten jest do nabycia w kasie „Odeonu” po cenie księgarskiej 6 mk. za egzemplarz.

3 przedstawienia dziennie: o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczorem.

W niedzielę pierwsze przedstawienie o godz. 3-ej po południu.

Bilety nabywać można wcześniej — gdyż wszystkie krzesła numerowane.

Bilety ulgowe, i wolnego wejścia (prócz urzędowych i prasowych) na ten obraz nie ważne. —

Z powodu kolosalnej dzierżawy obrazu ceny miejsc na ten obraz unormowano, jak następuje:

Krzesło parterowe	1-3 rzędu mk. 8,00
"	4-6 " " 3,50
"	7-12 " " 4,00
"	13-18 " " 4,50

Miejsce w loży parterowej	mk 5,00
" balkonowej	" 6,00
Galerja	" 2,50
— — —	WZYSKIE KRZESŁA NUMEROWANE

Dla dzieci wejście wzbronione!

Ministerstwo Przemysłu i Handlu

w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym

ogłasza niniejsze

WEZWANIE

do wszystkich bez wyjątku przemysłowców poszkodowanych przez wojnę na terenie b. Królestwa Polskiego (Kongresówki):

Paragrafy 2 i 8 sneksu IV części VIII Traktatu Pokojowego z Niemcami i Austrią, w zastosowaniu do Polski, brzmią, jak następuje:

§ 2. Rząd Polski przedstawi Międzynarodowej Komisji Odszkodowań w Paryżu spisy obejmujące:

inwentarz żywy, maszyny, narzędzia pomocnicze, obrabiarki i wszelkie podobne przedmioty o charakterze handlowym, które zostały zajęte, zużyte lub zniszczone przez Niemcy lub Austrię, albo zniszczone na skutek bezpośrednich operacji wojennych, a co do których Rząd ten dla zaspokojenia swoich

potrzeb materialnych i pilnych potrzeb chce, aby je zastąpiono przez inwentarz lub artykuły tej samej natury znajdujące się na

terytorjum niemieckim lub austriackim w dacie uprawomocnienia się Traktatu.

§ 3. Spisy, dotyczące artykułów wymienionych powyżej, będą dostarczone w ciągu 60 dni od uprawomocnienia się Traktatu. Spisy mają zawierać wszystkie

szczegóły, spotykane w umowach handlowych o te przedmioty zawierając też będą wyszczególnienie terminu dostawy (termin ten nie powinien przekroczyć 4 lat), oraz jej miejsce, ale nie powinny zawierać ani ceny, ani oszacowania.

Opierając się na powyższych warunkach Traktatu Pokojowego

Ministerstwo Przemysłu i Handlu

w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym

wydziały: 1. że każdy poszkodowany przez wojnę przemysłowiec może żądać zwrotu w naturze takich samych przedmiotów, jak te, co zostały przez niego stracone, lub też przedmiotów tej samej natury dla zastąpienia nimi przedm. straconych,

2 że zapotrzebowanie każdego przemysłowca powinno być zawarte w granicach poniesionych przez strat, tj. ilości podanych w spisach maszyn, narzędzi i artykułów technicznych powinny odpowiadać ilościom tychże maszyn, narzędzi i artykułów technicznych, jakie zostały zniszczone, zarekwirowane, sprzedane pod przymusem, lub siłą fizyczną przez którekolwiek ze stron wrogujących (Niemcy, Austro-Węgry lub Rosję), albo zniszczone na skutek bezpośrednich operacji wojennych i przysły są niezwłocznie i niezbędnie potrzebne.

Wobec powyższego

Ministerstwo Przemysłu i Handlu

wzywa wszystkich bez wyjątku poszkodowanych przez wojnę przemysłowców aby niezwłocznie (najpóźniej do dnia 6 grudnia r. b. włącznie) zgłosili do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej (Warszawa, Chmielna № 2) następujące dane:

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

Wykaz narzędzi pracy niezbędnych dla zaspokojenia natychmiastowych i pilnych potrzeb fabryki (dla odbudowy i uruchomienia fabryki) a mianowicie:

- 1) silników wszelkiego rodzaju,
- 2) elektromotorów i dynamomaszyn,
- 3) obrabiarek: tokarni, wiertarni, heblarek, frezarek, szliferek i innych,
- 4) maszyn i urządzeń, niezbędnych dla uruchomienia fabryki, z zaznaczeniem jaki materiał w nich przeważa (żelazo, miedź lub inny materiał np. ołów),
- 5) pasów skóranych i artykułów technicznych skóranych,
- 6) łań i pasów innych,
- 7) urządzeń specjalnych, niezbędnych dla uruchomienia fabryki,
- 8) materiałów pomocniczych,
- 9) inwentarza żywego.

W wykazach podane być powinny wszystkie szczegóły, spotykane w umowach handlowych o te przedmioty t. j. wszystkie dane, jakie są praktykowane i niezbędne przy obstalunkach handlowych dla każdego przedmiotu oddzielnie (np. wymiar, waga, siła, firma — zwłaszcza jeżeli przedmiot wyrobiła firma niemiecka i t. p.)

W specyfikacjach przedmiotów, podanych w wykazach konieczny jest podział:

1. na sprzętów strat t. j. powinno być wykazane na czyi rachunek zadany jest każdy przedmiot, podany w wykazach: na rachunek Niemiec, Austrii, Rosji, lub bezpośrednich operacji wojennych, w zależności od tego, z czej wiby był stracony każdy przedmiot, na miejsce którego żąda się zastępczy,
2. na wskazanych powyżej 9 grup, tj. w wykazach powinny być oddzielnie zgrupowane silniki, oddzielnie elektromotory i dynamomaszyny, oddzielnie obrabiarki itd.

U w a g a: Szczegółowych wskazań i wyjaśnień w tej sprawie (zwłaszcza co do tego, jakie narzędzia pracy mają być podane w wykazach i w jaki sposób mają być podzielone (uczciwają Urzędy Przemysłowe w: Białej Siedleckiej, Częstochowie, Kielcach, Kaliszu, Lublinie, Łodzi, Radomiu, Sosnowcu, Warszawie i Włodawku, oraz biuro Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie (Chmielna № 2 — IV piętro).

Wskazane jest, ażeby każdy przemysłowiec zasięgnął porady w powyżej wymienionych Urzędach, a zwłaszcza w biurze Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie, gdyż wykazy nie zawierające wszystkich szczegółów, o których wyżej mowa, uwzględniane nie będą.

W zgłoszeniach należy wskazać:

1. rodzaj przemysłu, do którego dana firma należy,
2. nazwę firmy i jej adres,
3. termin oraz miejsce dostawy danych przedmiotów.

Zgłoszenia powinny być nakreślone listem poleconym do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej (Warszawa Chmielna № 2).

Wobec krótkiego terminu każdy poszkodowany przez wojnę przemysłowiec obowiązany jest **uszkodzić zgłoszenie niezwłocznie i przedstawić odrazu wszystkie potrzebne szczegóły.**

Zgłoszenia powyższe są bezpłatne.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu

podkreśla, że:

do spisów, jakie Rząd Polski przedstawi Międzynarodowej Komisji Odszkodowań w Paryżu włączone zostaną zapotrzebowania tych tylko przemysłowców poszkodowanych przez wojnę, którzy we wskazanym terminie zgłoszą żądane wykazy wraz ze wszystkimi niezbędnymi szczegółami, o których wyżej mowa.

U w a g a: Wezwanie niniejsze dotyczy wszystkich bez wyjątku przemysłowców, t. j. zarówno tych, co już rejestrowali swoje straty w Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej, jak i tych, którzy stracił swoich dotychczas nie rejestrowali.

Kierownik literacki Jan Barylski

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Głosu Częstochowskiego”